

TUKU – Tuotto/kustannus- ja kannattavuuslaskentasovellus

**Suomen porotalouden ATK-sovellusten kehittämishanke,
PORO-SOFTA
hankenro 18907
22.12.2006**

KÄYTTÄJÄLLE

Nyt käyttöön ottamasi Tuku -sovellus on toteutettu EU-osarahoitteisella PoroSofta – kehittämishankkeessa (EMOTR). Sovellus on osa PoroSofta-kehittämishanketta ja se on tarkoitettu suoramyijille ja pienjalostajille tuotto/kustannus- ja kannattavuuslaskelman helpottamiseksi. Sovellus eroaa ns. pienjalostajan versiosta varastokirjanpidon, ostojen ja myyntien ennakkotallennuksella ja toimintapäiväkirjan osioilla.

ATK-sovellus toimii Excel-ympäristössä. Siis voidaksesi käyttää tätä sovellusta, täytyy tietokoneessasi olla Microsoftin Excel-taulukkolaskentaohjelma.

Tämä käyttöohjekirja on laadittu helpottamaan Tukun käyttöä. Ohjeissa ei paneuduta kovinkaan paljoa itse Excelin käyttöön.

Maailma muuttuu ja kehittyy tänä päivänä yhä kiihtyvällä vauhdilla. Elinkeinojen taloudellisuutta vaaditaan entistä enemmän seurattavaksi, näin myös porotalouden osalta.

Toivomme, että ATK-sovellus auttaa käyttäjää helpottaen jokapäiväisiä ja harvemmin tapahtuvia toimintoja.

Rovaniemellä 22.12.2006

Ari Hellstedt
projektipäällikkö

Pentti Juotasniemi
konsultti

Sisällysluettelo

1 Tietoja ohjelmasta	4
2 Sovelluksen vaatimukset	4
3 Sovelluksen ”asentaminen”	4
4 Excelin käytön perusohjeet	4
5 Sovelluksen avaaminen	5
6 Perustiedot	6
6.1 Omat tiedot	6
6.2 Asiakasrekisteri	6
6.3 Tuoterekisteri	7
7 Ostot	11
7.1 Ostot eräkohtaisesti	11
7.2 Ostojen yhteenvedo	12
8 Laskutus	13
8.1 Lasku ja lähetylista alv 17% ja 22%	13
8.2 Lasku- ja viitenumerot	14
8.3 Laskujen perustiedot	14
9 Tuotto/kannattavuuslaskenta	15
9.1 Budjetti	15
9.2 Tuotto seuranta	17
9.3 Maksuvalmiuslaskelma	18
10 Varmuuskopiointi	18
11 Ongelmatilanteet	19
12 Uuden version käyttöönotto	20

1 Tietoja ohjelmasta

Tuku on poronlihan suoramyyjille ja jatkojalostajille laadittu yleishyödyllinen laskentasovellus. Tuku sisältää mm. hankintahinnan määrittämisessä tarvittavat laskelmat, tuoterekisterin, laskutuksen, budjetoinnin, tuottoseurannan ja maksuvalmiuslaskelman.

2 Sovelluksen vaatimukset

Tuku on Microsoft Excel –työkirja, joka sisältää laskentataulukoita, kaavoja, linkkejä ja makroja. Sovelluksen käyttämiseksi tarvitaan Microsoft Excel 97 tai uudempi versio. Sovellus toimii myös vanhemmissa versioissa Microsoft Excel95:een saakka, kun se tallennetaan ensin vanhempaan tallennusmuotoon uudemmalla versiolla. Uusia tietokoneita hankkiessa kannattaa varmistaa, että konepakettiin sisältyy myös Excel –ohjelmisto.

Nyt myös saatavilla OpenOffice.orgin Calc (taulukkolaskenta) -versio, joka toimii testattuna OpenOfficen 2.0 tai uudemmissa (vanhemmista ei testattua tietoa).

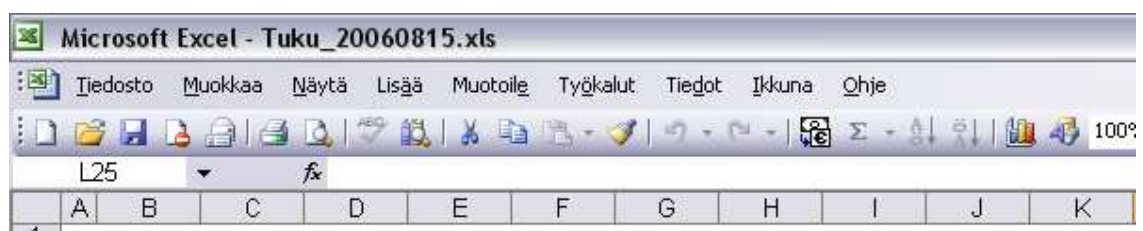
3 Sovelluksen ”asentaminen”

Tuku voidaan ladata Poronetistä (www.paliskunnat.fi) neuvontasivustolta Lomakkeet- tai Atk ja Tele -osioista. Sieltä löydät sovelluksen lisäksi myös nämä käyttöohjeet sähköisessä muodossa. Tuku voidaan toimittaa tarvittaessa myös levykkeellä, cd-levyllä tai sähköpostilla.

Sovellusta ei varsinaisesti asenneta, vaan se kopioidaan haluttuun paikkaan. Tämän kopioinnin jälkeen Tukusta voidaan tehdä pikakuvake työpöydälle klikkaamalla sitä hiiren oikealla näppäimellä ja valitsemalla sen jälkeen Lähetä → Työpöytä (luo pikakuvake).

4 Excelin käytön perusohjeet

Microsoft Excel on monipuolinen taulukkolaskentaohjelmisto, jolla voidaan tehdä monenlaisia käytännön työtehtäviä helpottavia taulukoita. Aloittelijan kannattaakin hankkia tai lainata jokin perusohje Excelin käyttöön, jotta ohjelmistosta saadaan kaikki mahdollinen hyöty.

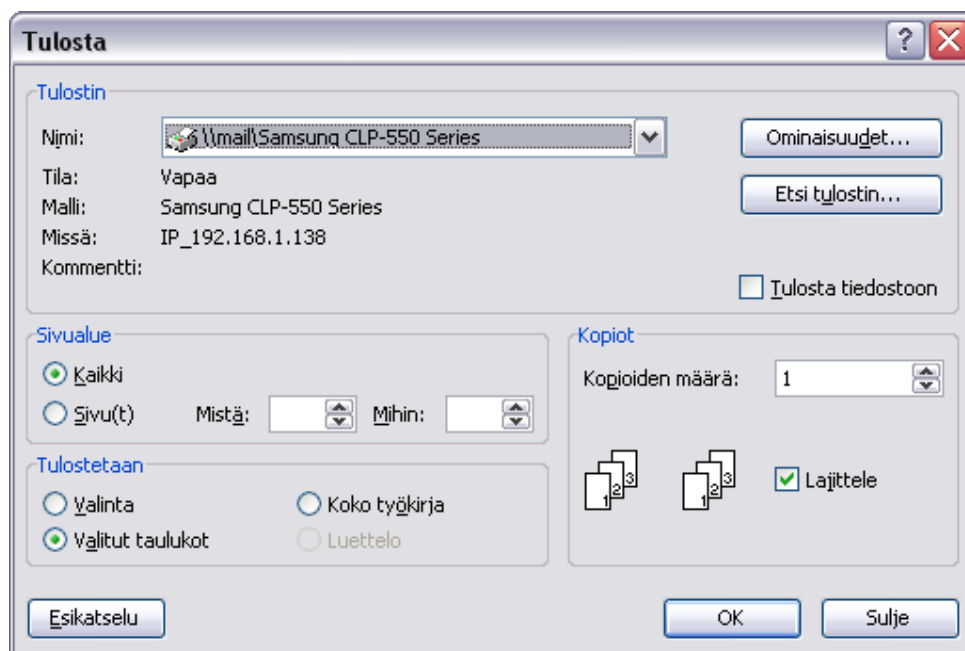

Varsinainen Excel –sovellusikkuna sisältää otsikkorivin, valikkorivin, mahdollisesti useita työkalurivejä, kaavarivin ja laskentataulukoita. Tukuun on tehty omia painikkeita käytön helpottamiseksi, mutta tässä muutamia tärkeitä Excelin toimintoja, jotka tulee osata.

Kaikkein tärkein painike työkalurivillä on Tallenna –painike , josta tiedot tallennetaan. Se löytyy myös Tiedosto –valikosta. Tuku on muistettava tallentaa vähintään suljettaessa, mutta mielellään riittävän usein myös tallennusten aikana. Ohjelma huomauttaa suljettaessa tallentamisesta jos Tukuun on tehty muutoksia.

Toinen tärkeä painike on Kumoa –painike , jolla voidaan perua juuri tehtyjä muutoksia. Jos esimerkiksi poistetaan sellaisia tietoja, joita ei olisi pitänyt niin Kumoa –painikkeella voidaan yrittää perua ko. toimenpiteet. Kumoa –komento löytyy myös Muokkaa –valikosta.

Myös Esikatselu –painike on monissa tapauksissa käytännöllinen. Esikatselutilassa voidaan katsoa tulosteiden ulkoasua ja tarkastella mitä sivuja halutaan tulostaa. Tulostaminen kannattaakin aina suorittaa esikatselun kautta ja vasta sieltä valita Tulosta –painike. Alla esimerkki, miten määritellään tulostettavaksi ainoastaan sivut 1-4.

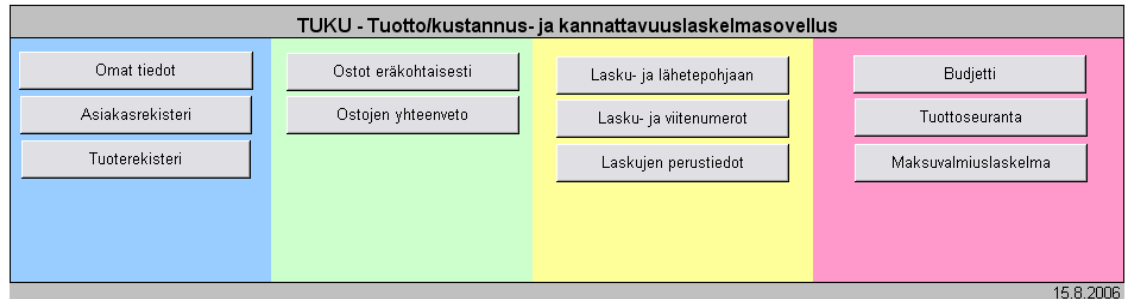

5 Sovelluksen avaaminen

Tuku avataan tuplaklikkaamalla tiedostoa tai pikakuvaketta. Seuraavaksi tulee mahdollisesti ilmoitus, että työkirja sisältää makroja. Tähän vastataan ota makrot käyttöön, jotta kaikki toiminnot Tukussa toimisivat.

Huom! Jos Tuku avattaessa saat ilmoituksen, että työkirjan makrot ovat poissa käytöstä niin muuta Excelin suojaustasoa Työkalut → Makro → Suojaus valikosta. Valitse normaali suojaustaso ja klikkaa OK. Sulje Excel ja käynnistä Tuku uudelleen, nyt kysytään otetaanko makrot käyttöön. Vastaamalla ota makrot käyttöön saadaan myös Tukun painikkeet toimimaan.

Makrot ovat ohjelmakoodia, jota tarvitaan mm. sovelluksen käytön helpottamiseksi. Joissakin tapauksissa jotkut maailmalla liikkuvat Excel -tiedostot saattavat sisältää makroviruksia, mutta alkuperäinen Poronetissä oleva Tuku on tarkistettu, ettei se sisällä niitä. Muista kuitenkin aina koneesi tietoturva ja varmista, että sinulla on ajan tasalla oleva virustorjuntaohjelmisto käytössäsi. Poromies-lehdessä 5/2003 on ohjeita tähän asiaan liittyen.

Tämä sovellus on tuotettu EU-osarahoitteisessa kehittämissankkeessa.
Suomen porotalouden ATK-sovellusten kehittämissanke, Poro-Softa

6 Perustiedot

6.1 Omat tiedot

Yrityksen / poronomistajan nimi	Pekka Poromies
Y-tunnus	1234567-8
Lähiosoite	Pekankatu 15
Postiosoite	99999 Korvatunturi
Puhelinnumero	(016) 123 456
Gsm-numero	0400-123456
Faksinumero	(016) 321654
Sähköposti	pekka.poromies@paliskunnat.fi
Internet	www.paliskunnat.fi
Pankkiyhteys	KOP 123456-654321
Laitosnumero / terveystimerkki	

Tukun käyttöönottovaiheessa tallennetaan yrityksen tai suoramyyjän tiedot omiin perustietoihin, ne on linkitetty lähetyslista-, käteislasku- ja laskutustietoihin. Tietoja voi muuttaa tarvittaessa myöhemmin.

6.2 Asiakasrekisteri

A	B	C	D	E	F	G	H		
1	Pääsivu	Laskupohjaan		Numerojärjestys	Nimijärjestys				
2	Toimitusosoite			Laskutusosoite					
3	Aslro	Nimi	Lähiosoite	Postiosoite	Nimi	Lähiosoite	Postiosoite	Puhelin	Viite
4	100								
5	101								
6	102								
7	103								
8	104								

Asiakasrekisteriin tallennetaan asiakkaiden perustiedot, haku voi olla aakkosittain tai asiakasnumeroittain.

6.3 Tuoterekisteri

Pääsivu		Laskupohjaan		Ostojen yhteenvetoon		
TUORELIHATUOTTEET						
Tnro	Nimike	Yksikkö	Kerroin	tarkka a-hinta	â-hinta sis.alv	Alv -%
Takapään ruhonosat						
100	Paisti (pitkä)	kg	2,50	12,50 €	12,50 €	17
101	Paisti (pyöreä)	kg	3,00	15,00 €	15,00 €	17
102	Sisäpaisti	kg	5,00	25,00 €	25,00 €	17
103	Kulmapaisti	kg	4,30	21,50 €	21,50 €	17
104	Ulkopaisti	kg	4,30	21,50 €	21,50 €	17
105	Paahtopaisti	kg	5,00	25,00 €	25,00 €	17
106	Poronpaisti luuton, ilman sisäpaistia	kg	4,00	20,00 €	20,00 €	17
Selän ruhonosat						
120	Satula	kg	2,00	10,00 €	10,00 €	17
121	Vasankyljys	kg	3,50	17,50 €	17,50 €	17
122	Ulkofile (kalvoton)	kg	7,50	37,50 €	37,50 €	17
123	Sisäfile	kg	7,50	37,50 €	37,50 €	17
Etupään ruhonosat / kylki						
129	Lapa (pitkä)	kg	1,70	8,50 €	8,50 €	17
130	Lapa (pyöreä)	kg	2,30	11,50 €	11,50 €	17
131	Lapa (luuton)	kg	2,80	14,00 €	14,00 €	17
132	Lapapaisti	kg	3,20	16,00 €	16,00 €	17
133	Pisarpaisti	kg	3,50	17,50 €	17,50 €	17
136	Etuselkä (luulla)	kg	1,60	8,00 €	8,00 €	17
137	Etuselkä (luuton)	kg	2,20	11,00 €	11,00 €	17
138	Etuselkä (niska luuton)	kg	2,20	11,00 €	11,00 €	17
139	Niska/kaula (luulla)	kg	1,60	8,00 €	8,00 €	17
140	Kaulakiekot	kg	2,60	13,00 €	13,00 €	17
142	Etupotka	kg	1,50	7,50 €	7,50 €	17
143	Takapotka ,Tornipaisti	kg	2,30	11,50 €	11,50 €	17
144	Potkakiekot	kg	2,80	14,00 €	14,00 €	17
145	Kylki (luulla)	kg	1,40	7,00 €	7,00 €	17
146	Kylki (luuton)	kg	2,10	10,50 €	10,50 €	17
147	Liharustot	kg	1,00	5,00 €	5,00 €	17
Käristykset						
148	Paistikäristys	kg	3,50	17,50 €	17,50 €	17
149	Lapakäristys	kg	2,20	11,00 €	11,00 €	17
150	Lounaskäristys	kg	1,70	8,50 €	8,50 €	17
Leikkolajitelmat						
155	Porolajitelma PE	kg	4,50	22,50 €	22,50 €	17
156	Porolajitelma P0	kg	3,80	19,00 €	19,00 €	17
157	Porolajitelma P1	kg	2,00	10,00 €	10,00 €	17
158	Porolajitelma P2	kg	1,80	9,00 €	9,00 €	17
159	Porolajitelma P3	kg	1,30	6,50 €	6,50 €	17
160	Porolajitelma P4	kg	1,00	5,00 €	5,00 €	17
161	Porolajitelma P5	kg	0,80	4,00 €	4,00 €	17
162	Pikkuliha (luineen)	kg	0,60	3,00 €	3,00 €	17
Elimet, veri						
190	Kieli	kpl / kg	0,35	1,75 €	1,80 €	17

191	Maksa	kpl / kg		- €	- €	17
192	Kateenkorva	kg		- €	- €	17
193	Veri	l		- €	- €	17
Paloitellut ruhot						
200	Puoliruho pakattuna annospaloina	kg	2,10	10,50 €	10,50 €	17
201	Kokoruho pakattuna annospaloina	kg	1,80	9,00 €	9,00 €	17
202	Puoliruho karkeapaloiteltuna	kg	1,4	7,00 €	7,00 €	17
203	Kokoruho karkeapaloiteltuna	kg	1,3	6,50 €	6,50 €	17
Omat tuotteet						
212				- €	- €	
213				- €	- €	
214				- €	- €	
215				- €	- €	
216				- €	- €	
217				- €	- €	
218				- €	- €	
219				- €	- €	
220				- €	- €	
Muut porotuotteet						
300	Porontaljat	kpl	1,8	9,00 €	9,00 €	22
301	Poronsarvet	kg / kg	0,9	4,50 €	4,50 €	22
Alennukset						
500	Annetut alennukset					
JALOSTEET						
Tnro	Nimike	Yksikkö	Kerroin	tarkka a-hinta	á-hinta sis.alv	Alv -%
Kylmäsavu- ja kestopuotteet						
501				- €	- €	17
502				- €	- €	17
503				- €	- €	17
504				- €	- €	17
505				- €	- €	17
506				- €	- €	17
507				- €	- €	17
508				- €	- €	17
509				- €	- €	17
510				- €	- €	17
511				- €	- €	17
512				- €	- €	17
513				- €	- €	17
514				- €	- €	17
515				- €	- €	17
Lämminsavutuotteet						
531				- €	- €	17

532			- €	- €	17
533			- €	- €	17
534			- €	- €	17
535			- €	- €	17
536			- €	- €	17
537			- €	- €	17
538			- €	- €	17
539			- €	- €	17
540			- €	- €	17
541			- €	- €	17
542			- €	- €	17
543			- €	- €	17
544			- €	- €	17
545			- €	- €	17
Muut jalosteet					
561			- €	- €	17
562			- €	- €	17
563			- €	- €	17
564			- €	- €	17
565			- €	- €	17
566			- €	- €	17
567			- €	- €	17
568			- €	- €	17
569			- €	- €	17
570			- €	- €	17
571			- €	- €	17
572			- €	- €	17
573			- €	- €	17
574			- €	- €	17
575			- €	- €	17
OHJELMAPALVELUT					
Tnro	Nimike	Yksikkö	Veroton á-hinta	á-hinta sis.alv	Alv -%
Omat tuotteet					
601				- €	8
602				- €	8
603				- €	8
604				- €	8
605				- €	8
606				- €	8
607				- €	8
608				- €	8
609				- €	8
610				- €	8
611				- €	8
612				- €	8

612			- €	8
613			- €	8
614			- €	8
615			- €	8
616			- €	8
617			- €	8
618			- €	8
619			- €	17
620			- €	17
621			- €	17
622			- €	17
623			- €	17
624			- €	17
625			- €	17
626			- €	17
627			- €	17
628			- €	17
629			- €	17
630			- €	22
631			- €	22
632			- €	22
633			- €	22
634			- €	22
635			- €	22
636			- €	22
637			- €	22
638			- €	22
639			- €	22
640			- €	22
641			- €	22
642			- €	22
643			- €	22
644			- €	22
645			- €	22
646			- €	22
647			- €	22
648			- €	22
649			- €	0
650			- €	0
651			- €	0
652			- €	0
653			- €	0
654			- €	0
655			- €	0
656			- €	0

Tuoterekisterin tuotteet on ryhmiteltyinä tuoteryhmittäin, lisättäessä uusia tuotteita on tärkeää että tuote perustetaan oikeaan ryhmään. Käyttäjä pääsee lisäämään tuotteitaan ja arvojaan sinisiin alueisiin.

Tuotteiden hinnoittelu tapahtuu kerrointa käyttämällä, samalla myyntihinta pyöristyy lähimpään kymmeneen senttiin

7.2 Ostojen yhteenveto

Ostojen yhteenveto	
Erien lukumäärä	8
Kg yhteensä	1420,0
Kpl yhteensä	52
Lihan ostot yhteensä alv 0%	5 851,05 €
Rahti km	575
Rahtikustannukset yhteensä €	230,00 €
Teurastuskulut yhteensä €	260,00 €
Teurastuskulut keskim. €/ruho	5,00 €
Muut kulut yhteensä €	117,02 €
Muut kulut % keskimäärin	2,00 %
Ostot yhteensä alv 0 %	6 458,07 €
Ostot yhteensä alv 17 %	7 555,94 €
Ostojen keskihinta €/kg alv 0%	4,55 €
Ostojen keskihinta €/kg alv 17%	5,32 €
Varastohävikki ennen leikkuuta %	2,00 %
Varastohävikki kg	28,4
Käsiteltävä lihamäärä kg	1391,6
Hankintahinta alv 0%	4,64 €
Alv 17%	0,79 €
Hankintahinta alv 17%	5,43 €
Tavoitehankintahinta alv 17%	5,43 €

Huom! Tämän hinnan perusteella muodostetaan tuotteiden myyntihinnat

Ostoista eräkohtaisesti koostuu ostojen yhteenveto verottomana ja verollisena, tähän lisätään ennen ruhojen leikkuuta tapahtuva varastointihävikki %. Varastointihävikki selvitetään koepunnituksilla. Toiseksi alimmalla rivillä selviää ennen leikkuuta oleva verollinen hankintahinta.

Yhteenvedon viimeisenä tietona syötetään verollinen tavoitehankintahinta, jonka perusteella ohjelma laskee tuotteiden vähittäishinnan kauden aikana, annettuja kertoimia käyttäen. Jos haluat muuttaa kauden aikana myyntihintoja, niin muuta tavoitehankintahintaa.

Huom! Tavoitehankintahinta on syötettävä itse. Se ei linkity suoraan mistään laskelmista. Seuraa myös kauden aikana hankintahinnan ja tavoitehankintahinnan erotusta.

8 Laskutus

8.1 Lasku ja lähetyslista

Pääsivu	Tyhjennä	Asiakasrekisteri	100			
Laskun tyyppi (1=Käteislasku, 2=Pankkilasku, 3=Lähetyslista)		1	100			
Myyjä Pekka Poromies Pekankatu 15 99999 Korvatunturi		KÄTEISLASKU Päiväys Laskun numero 1				
Ostaja Toimitusosoite: Kalle Kaupustelija Kallentie 12 A Viite <i>Elokuun ostot</i> Lisätieto <i>kufen puhelimessa 1.7.2006 sovittiin</i>		Laskutusosoite: Kaupustelija Ky Kallentie 12 B Maksutapa Käteinen Toimitustapa Kotiinkuljetus Maksuehto pv netto Huomautusaika 5 vrk Viivästyskorko -				
Tuoterekisteri		Yksikkö	á-hinta	alv-%	Veroton summa	Verollinen summa
Nimike		kg/lkpl	(sis.alv)			
101	Paisti (pyöreä)	1,0	15,00 €	17	12,82 €	15,00 €
103	Kulmapaisti	0,5	21,50 €	17	9,19 €	10,75 €
105	Paahtopaisti	0,5	25,00 €	17	10,68 €	12,50 €
300	Porontaljat	1,0	9,00 €	22	7,38 €	9,00 €
601	yöpyminen	1,0	54,00 €	8	50,00 €	54,00 €
630	halkopuita, klapeja	0,5	33,00 €	22	13,52 €	16,50 €
500	Annetut alennukset					-7,75
					Verollinen yht.	110,00
					Veroton summa	96,48
					ALV 8 %	3,82
					ALV 17 %	5,31
					ALV 22 %	4,39
Kuitataan maksetuksi		Viitenumero	Maksettava	EUR	110,00	

Myyjä: Pekka Poromies
 Sposti: pekka.poromies@paliskunnat.fi
 Internet:

Puh: (016) 123 456
 Gsm: 040 - 123 456
 Fax: (016) 321654

Pankkiyhteys: KOP 123456 - 654321
 Y-tunnus: 1234567-8

Laskua tehtäessä valitaan laskun tyyppi (1= käteislasku, 2= pankkilasku ja 3= lähetyslista). Esimerkiksi lasku ja lähetyslista voidaan tulostaa samalla kertaa muuttamalla laskun tyyppiä. Asiakasnumero -valinnalla saadaan asiakastiedot suoraan laskulle, asiakasrekisteri painikkeella pääset suoraan asiakasrekisteriin. Viite-tieto tallennetaan myös asiakasrekisteriin.

Laskun päiväys tulee automaattisesti koneen päivämäärästä, mutta laskun numeerointi, toimitustapa ja toimitusehto on huolehdittava manuaalisesti. Lisäksi on mahdollista täyttää lisätieto-kenttään mahdolliset tiedot laskusta.

Myytävät tuotteet syötetään laskulle tuotenumeron perusteella ja lisätään määrä (kg, kpl, l jne). Mahdolliset annetut alennukset syötetään suoraan verollisena summana alimmalle riville.

Laskupohja hyväksyy alv 0 %:n, 8 %:n, 17 %:n ja 22 %:n. Annetut alennukset vähennetään jokaisesta alv:sta automaattisesti laskennallisesti. Alv ei voi saada tyhjää arvoa, eli 0,00 €.

Laskun tulostaminen tapahtuu normaalisti Tulosta –valinnan kautta. Tulosta aina laskusta kopio myös itsellesi kirjanpitoa varten.

8.2 Lasku- ja viitenumerot

Pääsivu	
Laskun nro	Viitenumero
1	1009
2	1012
3	1025
4	1038
5	1041
6	1054
7	1067
8	1070
9	1083
10	1096
11	1106
12	1119
13	1122
14	1135

Laskun numeron kohdalle on valmiiksi laitettu perusviitenumerot aina laskunumero 900 saakka.

Laskun numeron kohdalle voidaan merkitä pankin antamia viitenumeroita, jotka linkittyvät laskuille numeroinnin mukaisesti. Laskujen numerointia tulee seurata manuaalisesti.

8.3 Laskujen perustiedot

Pääsivu						
Koodi	Laskutyyppi	Maksutapa	Maksuehto	Huomautusaika	Viivästyskorke	Maksun suoritus
1	KÄTEISLASKU	Laskun numero	Käteinen	0 5 vrk	-	Kuitataan maksetuksi
2	LASKU	Laskun numero	Pankkiin	7 5 vrk	12 %	Eräpäivä
3	LÄHETYSLISTA	Lähetenumero	Laskutetaan	0 5 vrk	12 %	Lähetyspvm

Laskun perustietoihin on muutettavissa maksuehto, huomautusaika ja viivästyskorke, jotka linkittyvät suoraan laskupohjille.

9 Tuotto/kannattavuuslaskenta

9.1 Budjetti

1,50 **Tavoitehinnoittelukeroin, paloittelu-jalostus ja myyntisuunnitelmia tehtäessä.**

Tuotannon kuvaus:

Perusleikkuu, lihojen myynti tuore/ pakaste
jatkojalostusta ei ole.
Hinnoittelutaso heikko, kattaako toiminta kulut ?

1,80 **Tavoitehinnoittelukeroin, paloittelu-jalostus ja myyntisuunnitelmia tehtäessä.**

Tuotannon kuvaus:

Perusleikkuu käristyspainotteinen
arvo-osat hyödynnetään, hinnoittelu alhainen.

2,10 **Tavoitehinnoittelukeroin, paloittelu-jalostus ja myyntisuunnitelmia tehtäessä.**

Tuotannon kuvaus:

Tuoreleikkuun arvo-osat hyödynnettynä
leikkuu- ja lajitelmiä teko hallinnassa,
hinnoittelu tulostavoitteellinen.

2,50 **Tavoitehinnoittelukeroin, paloittelu-jalostus ja myyntisuunnitelmia tehtäessä.**

Tuotannon kuvaus:

Erikoistuotteiden käsittely hallinnassa
jatkojalostus tuotannossa mukana
hinnoittelu tulostavoitteellinen.

3,00 **Tavoitehinnoittelukeroin, paloittelu-jalostus ja myyntisuunnitelmia tehtäessä.**

Tuotannon kuvaus:

Yrityksen tuotanto vakiintunut, toiminta hallinnassa
tuotanto keskittyy erikoisosaamiseen,
hinnoittelu tulostavoitteellinen.

Yllä olevassa taulukossa on suuntaa-antavia tavoitehinnoittelukertoimia jalostusasteesta riippuen. Ko. kertoimia voidaan käyttää tavoitehinnoittelussa tehtäessä taloussuunnittelua. Kertoimet on toiminnan alettua syytä jossain vaiheessa selvittää toteutuneen myynninrakenteen ja hinnoittelun mukaisesti sekä tarkistaa tuotekohtaiset kertoimet.

BUDJETTI

Ajalle

1.6.2005-31.5.2006

Laskelmat sis alvn

Vaihtoehto

1

BUDJETOIDUT LIHANOSTOT JA HINNANMUODOSTUS

Ostettu poronruhoja	100 kpl	
Keskkipaino	25 kg	
Ostettu lihamäärä	2500 kg	
Ostohinta ALV 17%	4,91 €/kg	Hankintahinta YHT: 12 275,00 €
Varastointihävikki -%	2,0 %	
Varastointihävikki	50,00 kg	
Käsiteltävä lihamäärä	2450,00 kg	
Käsiteltävän lihamäärän keskihinta ALV 17%	5,01 €/kg	
Tavoitehinnoittelukerroin	2,1	Myyntihinta YHT: 25 777,50 €

BUDJETOIDUT TULOT

Myyntituotot 1	25 777,50 €	Lihan myynnistä saadut tuotot
Myyntituotot 2	124,00 €	Muut tuotot (taljat, elimet yms.)
Myynti yhteensä	25 901,50 €	

BUDJETOIDUT KULUT

			%-osuus myynnistä
Muuttuvat kulut			
Ruhojen osto	12 275,00 €		47,4 %
Aineet ja tarvikkeet	1 036,06 €	4 %	4,0 %
Palkkakulut	3 920,00 €	1,60 €/kg	15,1 %
Muut kulut	100,00 €		0,4 %
Muuttuvat kulut yhteensä	17 331,06 €		66,9 %

MYNTIKATE

8 570,44 €

33,1 %

Käyttö- ja ylläpitokulut

Vuokrat	100,00 €	Lasketaan mikäli vuokrapaikka kyseessä	0,4 %
Kaluston korjaukset	250,00 €		1,0 %
Siivous ja puhtaanapito			0,0 %
Pienkalusto ja hankinnat			0,0 %
Lämmityskulut			0,0 %
Vesikulut	100,00 €		0,4 %
Jätehuolto	100,00 €		0,4 %
Sähkökulut	250,00 €		1,0 %
Vahinkovakuutukset	200,00 €		0,8 %
Kiinteistön korjaus			0,0 %
Ajoneuvo- ja kuljetuskulut		Lähtevän tavaran kuljetuskulut	0,0 %
Konttori- ja hallintokulut			0,0 %
Ostopalvelut	50,00 €		0,2 %
Muut kulut	150,00 €	Edustus-, mainoskulut ym.	0,6 %
Käyttö- ja ylläpitokulut yht.	1 200,00 €		4,6 %

KÄYTTÖKATE

7 370,44 €

28,5 %

Poistot

Rakennuksista	1 500,00 €	Rakennuksien verottomasta jäännösarvosta max 10%	5,8 %
Kalustosta	2 000,00 €	Kaluston verottomasta jäännösarvosta max 25%	7,7 %
Poistot yhteensä	3 500,00 €		13,5 %

LIIKEVOITTO (+) TAPPIO (-)

3 870,44 €

14,9 %

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkokulut	200,00 €		0,8 %
Muut rahoituskulut	100,00 €		0,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	300,00 €		1,2 %

VOITTO (+) TAPPIO (-)

ennen varauksia

3 570,44 €

13,8 %

Varausten muutokset (+)**Varausten muutokset (-)**

100,00 €

-0,4 %

TILIKAUDEN VOITTO (+) TAPPIO (-)

3 470,44 €

13,4 %

9.2 Tuotto seuranta

TUOTTOSEURANTA

Ajalle

1.6.2005-31.5.2006

Laskelmat sis alv:n

HANKINTA JA HINNANMUODOSTUS

Ostettu poronruhoja	22 kpl		
Keskipaino	27,5 kg		
Ostettu lihamäärä	605 kg		
Ostohinta ALV 17%	5,43 € /kg	Hankintahinta yht.	3 285,06 €
Varastointihävikki -%	2,0 %		
Varastointihävikki	12,10 kg		
Käsiteltävä lihamäärä	592,90 kg		
Käsiteltävän lihamäärän keskihinta ALV 17%	5,54 € /kg		
Tavoitehinnoittelukerroin	2,50	Tavoitemyyntihinta yht.	8 212,64 €

TULOT

Myyntituotot 1	7 500,00 €	Lihan myynnistä saadut tuotot	91 %
Myyntituotot 2		Muut tuotot (taljat, elimet yms.)	
Myynti yhteensä	7 500,00 €		

BUDJETOIDUT KULUT

			%-osuus myynnistä
Muuttuvat kulut			
Ruhojen osto	3 285,06 €		43,8 %
Aineet ja tarvikkeet	300,00 €	4 %	4,0 %
Palkkakulut	948,64 €	1,60 €/kg	12,6 %
Varastojen muutos	- 285,06 €		-3,8 %
Muut kulut	100,00 €		
Muuttuvat kulut yhteensä	4 348,64 €		58,0 %

MYNTIKATE

3 151,36 €

42,0 %

Käyttö- ja ylläpitokulut

Vuokrat	100,00 €	Lasketaan mikäli vuokra paikka kyseessä	1,3 %
Kaluston korjaukset	250,00 €		3,3 %
Sivous ja puhtaanapito			0,0 %
Pienkalusto ja hankinnat			0,0 %
Lämmityskulut			0,0 %
Vesikulut	100,00 €		1,3 %
Jätehuolto	100,00 €		1,3 %
Sähköt	250,00 €		3,3 %
Vahinkovakuutukset	200,00 €		2,7 %
Kiinteistön korjaus			0,0 %
Ajoneuvo- ja kuljetuskulut			0,0 %
Konttori- ja hallintokulut			0,0 %
Ostopalvelut	50,00 €		0,7 %
Muut kulut	150,00 €	Edustus-, mainoskulut ym.	2,0 %
Käyttö- ja ylläpitokulut yht.	1 200,00 €		16,0 %

KÄYTTÖKATE

1 951,36 €

26,0 %

Poistot

Rakennuksista	600,00 €	Rakennuksien verottomasta jäännösarvosta max 10%	8,0 %
Kalustosta	250,00 €	Kaluston verottomasta jäännösarvosta max 25%	3,3 %
Poistot yhteensä	850,00 €		11,3 %

LIIVEVOITTO (+) TAPPIO (-)

1 101,36 €

14,7 %

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkokulut			0,0 %
Muut rahoituskulut			0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	- €		0,0 %

VOITTO (+) TAPPIO (-)

ennen varauksia

1 101,36 €

14,7 %

Varausten muutokset (+)

- €

0,0 %

Varausten muutokset (-)

- €

0,0 %

TILIKAUDEN VOITTO (+) TAPPIO (-)

1 101,36 €

14,7 %

Tuotto seurannalla seurataan tuloja ja menoja toteutuneen mukaisesti. Täältä saadaan myös mm. toteutunut tavoitehinnoittelukerroin kesken kauden tai kauden päätyttyä. Tämä kuitenkin vaatii aina varaston inventoinnin, joka löytyy toteutunut kerroin –painikkeen takaa.

9.3 Maksuvalmiuslaskelma

Maksuvalmiuslaskelma	1.6.2005-31.5.2006												
	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	Yhteensä
Myynti ALV 0%	100	100	100	100	100	3 000	2 000	1 000	3 000	1 000	1 000		11 500
Myyntiin ALV	17	17	17	17	17	510	340	170	510	170	170		1 955
Tulot yhteensä	117	117	117	117	117	3 510	2 340	1 170	3 510	1 170	1 170		13 455
Ruhojen osto ALV 0%					3 000	2 000							5 000
Ostojen ALV					510	340							850
Muuttuvat palkat					100	100							200
Sotumaksut					30	30							60
Kiinteät palkat					200	200							400
Sotumaksut					60	60							120
Muut kulut ALV 0%					50	50	50	50	50	50	50		350
Muiden kulujen ALV					11	11	11	11	11	11	11		77
Maksettava ALV	17	17	17	17	-504	159	329	159	499	159	159		1 028
Kulut yhteensä	17	17	17	17	3 457	2 950	390	220	560	220	220		8 085
Kassajäämä 1	100	100	100	100	-3 340	560	1 950	950	2 950	950	950		5 370
Rahoituserät	17	34	34	34	-487	-345	488	488	658	658	318	159	2 056
Kassajäämä 2	117	134	134	134	-3 827	215	2 438	1 438	3 608	1 608	1 268	159	7 426
Investoinnit					100								100
Lainojen nostot					2 600			100					2 700
Lainojen lyhennykset	20	20	20	20	100	100	100	100	100	100	100	100	880
Yksityisnostot	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	240
Yksityissijoitukset	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	240
Kassajäämä 3	97	114	114	114	-1 427	115	2 338	1 438	3 508	1 508	1 168	59	9 146
Alkusaldo	1000	1 097	1 211	1 325	1 439	12	127	2 465	3 903	7 411	8 919	10 087	
Loppusaldo	1 097	1 211	1 325	1 439	12	127	2 465	3 903	7 411	8 919	10 087	10 146	

Maksuvalmiuslaskelman pohja on laadittu kausittain kuukausitasolle. Kausirahoitusta ja maksuvalmiutta suunniteltaessa on tärkeää ottaa huomioon ostojen kausiluonteisuus jotta maksuvalmius pysyy kunnossa. Jos loppusaldo on miinus -merkkinen, niin silloin on lisärahoitustarvetta.

Yksityisnostot = voi olla myös maksetut osingot, osuudet ym.

Rahoituserät = esim. alv velka tai palautus

10 Varmuuskopiointi

Varmuuskopiointi on tärkeä osa tietokoneen käyttöä. Myös Tukusta on hyvä ottaa varmuuskopioita ajoittain, jotta välttyttäisiin ylimääräiseltä työltä esimerkiksi kiintolevyn rikkoutuessa. Varmuuskopiointissa voidaan käyttää kaikkia siirrettäviä tallennusvälineitä (levyke, cd-levy, muistitikku).

11 Ongelmatilanteet

1) Tuku ei avaudu tai avautuu Word –ohjelmaan.

”Koneeltasi puuttuu Microsoft Excel –ohjelmisto tai Excel –versiosi on liian vanha.”

2) Tukun painikkeet eivät toimi.

”Excelin suojaustaso on korkea. Sen saat muutettua normaaliksi avaamalla Excelin ja valitsemalla sen jälkeen Työkalut –valikosta Asetukset. Valitse Asetukset –ikkunasta Suojaus –välilehti ja sieltä Makrojen turvallisuus –painike. Valitse normaali suojaustaso ja klikkaa kahdesti OK. Sulje Excel ja käynnistä Tuku uudelleen, nyt kysytään otetaanko makrot käyttöön. Vastaamalla ota makrot käyttöön saadaan myös Tukun painikkeet toimimaan.”

”Huom! Makrojen turvallisuustaso vaihdetaan uudemmissa Excel –versioissa Työkalut → Makro → Suojaus kautta.”

3) Tulostettaessa tulee tyhjiä sivuja tai tulosteet eivät sovi sivulle.

”Tulostukset kannattaa aina ottaa Esikatselun kautta, jossa nähdään monelleko sivulle tulostettavaa riittää. Tällöin tiedetään määrätä tulostettavien sivujen määrä. Vienneissä ja ajopäiväkirjoissa on täytynyt määrittellä koko alue tulostusalueeksi, jonka vuoksi myös tyhjät sivut tulostuvat jos tulostettavia sivuja ei erikseen määrätä.”

”Jos tulosteet eivät sovi sivulle niin tulosteiden ulkoasua voidaan muokata Esikatselu → Asetukset –kohdassa. Siellä voidaan mm. pakottaa tulostus yhdelle sivulle tai pienentää sitä sopivassa suhteessa”

4) Taulukossa ei näy mitään vaikka tallennuksia pitäisi olla.

”Luultavasti soluosoitin on liian alhaalla tai oikealla taulukossa, jolloin tallennukset eivät näy. Näppäinyhdistelmällä Ctrl-Home pääset aina nopeasti ensimmäiseen tallennussoluun”

5) Harmaalle alueelle tulostuu #Puuttuu.

”Tuotenumero on kirjoitettu väärin, koska kyseistä tietoa ei löydy. Tarkista kirjoittamasi numero.”

7) Harmaalle alueelle tulostuu #Arvo.

”Olet kirjoittanut vahingossa numeroille tarkoitettuun kenttään (esim. tuotenumero) kirjaimen.”

12 Uuden version käyttöönotto

Tukusta julkaistaan ajoittain uusi versio. Kun siirrytte käyttämään uutta versiota, on Teidän siirrettävä kopioimalla vanhasta Tukusta uuteen ainakin seuraavat tiedot:

- Omat tiedot
- Asiakasrekisteri
- Tuoterekisteri jos olette muuttaneet kertoimia tai lisänneet omia tuotteita.

Helppoin aika uuden version käyttöönotolle on uuden kauden alussa.